

I identifisering
K kartlegging
O oppfølging

En modell for å systematisere innsatsen ovenfor elever som står i fare for å ikke bestå eller avbryte videregående opplæring

Hovedmålet med IKO-arbeidet er å gjøre alle elever best mulig faglig og sosialt rustet til å komme seg videre i opplæringsløpet.

Innledning

IKO-modellen er utviklet av Akershus fylkeskommune og ble første gang tatt i bruk skoleåret 2008/2009. Modellen bygger bl.a. på Eifred Markussens forskning rundt bortvalg og frafall i videregående opplæring.

I sektorplanen «Østfoldskolen mot 2020», er innføring IKO-modellen vedtatt som et prioritert tiltaksområde og skal innføres på alle videregående skoler i Østfold skoleåret 2018/2019. Fire videregående skoler har prøvd

ut modellen skoleåret 2017/2018. I forbindelse med denne piloteringen, er det opprettet en arbeidsgruppe som har anbefalt hvilke endelige IKO-rammer som skal gjelde. Dette som del av et utredningsoppdrag gitt av fylkesdirektør, opplæring. Arbeidsgruppas rapport er behandlet av fylkesdirektøren som har tatt de endelige beslutningene om hvordan IKO-modellen skal følges opp ved de videregående skolene.

IKO-modellen forutsetter utvikling av skolen som organisasjon både på skole- og elevnivå.

Modellen i korte trekk

Hovedmålet med IKO-arbeidet er å gjøre alle elever best mulig faglig og sosialt rustet til å komme seg videre i utdanningsløpet. Dette fordrer at skolene har en kontinuerlig beredskap: Et system og et personale som med oversikt, kompetanse og omsorg bringer elever på rett kjøl igjen når «varsellampene blinker». IKO-modellen er utviklet med tanke på å lette skolenes arbeid med å identifisere ungdom som av ulike årsaker ikke har utbytte av opplæringen.

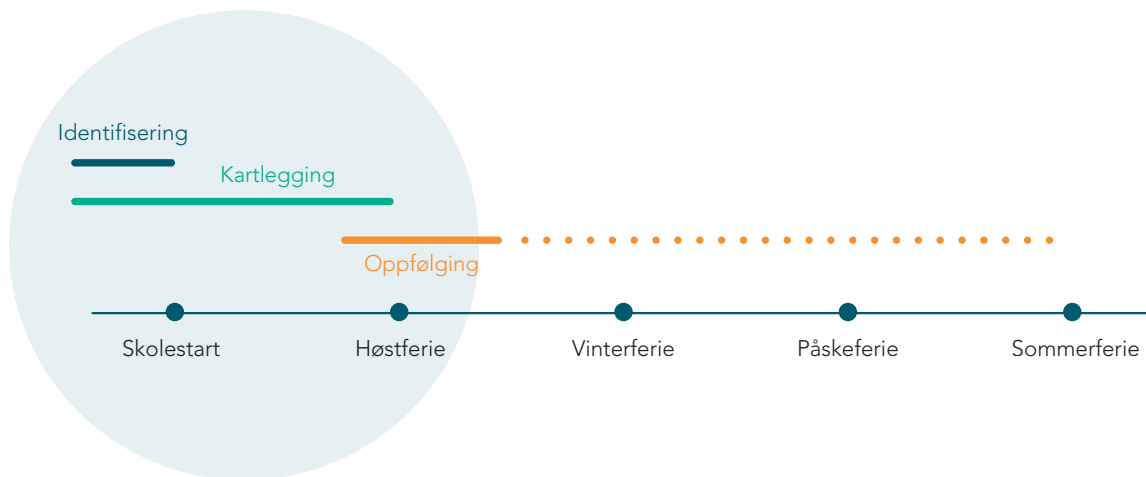
Modellen skal sikre at skolen gjennom kartlegging får klarhet i årsaken til elevens manglende utbytte. Sist, men ikke minst, skal skolen bruke kartleggingen til å definere en oppfølging med mål om at eleven raskest mulig skal få fullt utbytte av den ordinære opplæringen. IKO-modellen forutsetter utvikling av skolen som organisasjon både på skole- og elevnivå.

På skolenivå gjelder følgende kvalitetskriterier:

- Tydelig struktur og systematikk basert på rammene for IKO-arbeidet
- Effektiv bruk av datakildene for IKO-arbeidet
- IKO-arbeidet brukes aktivt i skolebasert kompetanseutvikling
- Systemer som sikrer strategisk bruk av ressurser til IKO gjennom hele skoleåret

På elevnivået gjelder følgende kvalitetskriterier på skolens implementering av IKO-modellen:

- Rask identifisering av aktuelle elever
- Umiddelbar og grundig kartlegging av utfordringer og årsaker til elevens situasjon. Bruke kartleggingen i planleggingen av effektive oppfølgingstiltak
- Rask iverksetting og systematisk evaluering av oppfølgingstiltak

IKO – Før og ved skolestart

Identifisering	
Før skolestart Vg 1	<p>Samarbeid med ungdomsskolene</p> <ul style="list-style-type: none"> Aktuelle elever identifiseres gjennom bruk av utarbeidet rutinebeskrivelse i forbindelse med overgangen mellom ungdomsskole og videregående skole <p>Analyse ved bruk av IKO-modulen i Oracle BI</p> <ul style="list-style-type: none"> Aktuelle elever identifiseres gjennom ledelsens bruk av IKO-modulen i Oracle BI. Analysen skjer med utgangspunkt i definerte IKO-kriterier <p>Samordnet oversikt</p> <ul style="list-style-type: none"> Ledelsen samordner overgangsinformasjonen og resultatene fra analysen av informasjonen i Oracle BI. Dette skal gi en fullstendig oversikt over aktuelle Vg1-elever ved skolestart.
Før skolestart Vg 2 og Vg 3	<p>Analyse og oversikt ved bruk av IKO-modulen i Oracle BI</p> <p>Aktuelle elever identifiseres gjennom ledelsens bruk av IKO-modulen i Oracle BI. Analysen skjer med utgangspunkt i definerte IKO-kriterier. Ledelsens vurderinger utarbeides i oversikt over aktuelle elever ved oppstart av Vg 2 og Vg 3.</p>

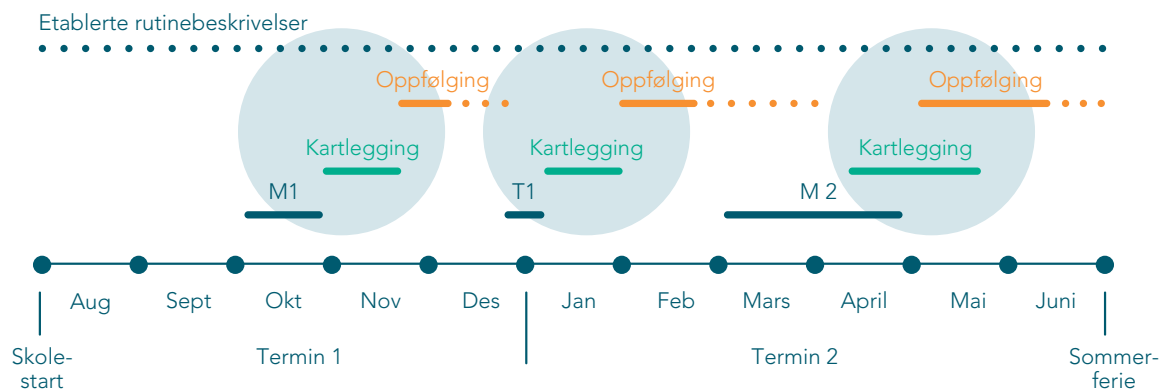

Kartlegging av årsaker til elevens utfordringer og definere behov for videre oppfølging

Kartlegging	
Før/like etter oppstart Vg 1	Med utgangspunkt i ledelsens oversikt tilbyr og gjennomfører rådgiver/kontaktlærer samtale med identifiserte elever før/like etter skolestart for å kartlegge elevens situasjon, ønsker og behov. Samtalen skal ta utgangspunkt i skolens «mal for kartlegging» og gjennomføres innen 3 uker etter skolestart
Før høstferien	Rådgiver/kontaktlærer informerer utdanningsleder/andre aktuelle om <ul style="list-style-type: none">• Elevens situasjon, ønsker og behov• Om eleven ønsker nytt møte med relevante deltakere for å utarbeide tidsavgrenset oppfølgingsplan. Eleven er med på å avgjøre hvem som er relevant for videre møter. Skolens referatmal brukes for å dokumentere disse avklaringene• Det lages en avtale/plan om type oppfølging med tiltak, ansvar og frister. Skolens mal for oppfølgingsplan brukes i dette arbeidet
Ved trinnoppstart Vg 2 og Vg 3	Med utgangspunkt i den oversikten ledelsen har fått etter at aktuelle elever er identifisert, tar skoleledelsen initiativ til kartlegging av årsaken til elevens problemer. <ul style="list-style-type: none">• Kontaktlærer/rådgiver gjennomfører første samtale med identifiserte elever for å kartlegge elevens situasjon, ønsker og behov. Samtalen skal ta utgangspunkt i skolens «mal for kartlegging» og gjennomføres innen 3 uker etter skolestart• Kontaktlærer/rådgiver informerer utdanningsleder/andre aktuelle om elevens situasjon, ønsker og behov og om eleven ønsker nytt møte med relevante deltakere for utarbeidelse av tidsavgrenset oppfølgingsplan. Eleven er med på å avgjøre hvem som er relevant for deltagelse i videre møter. Skolens referatmal brukes for å dokumentere disse avklaringene• Det lages en avtale/plan om type oppfølging med tiltak, ansvar og frister. Skolens mal for oppfølgingsplan brukes i dette arbeidet

Oppfølging består av målrettede og tidsavgrensede tiltak for å gi eleven et best mulig læringsutbytte. Målet er å hjelpe eleven til å kvalifisere eller re-kvalifisere seg til ordinær opplæring.

Oppfølging	
Før høstferien	Oppfølgingsplanen behandles og godkjennes av utdanningsleder/fagleder i samråd med kontaktlærer/rådgiver. Deretter iverksettes planen
Løpende etter høstferien	Oppfølgingstiltakene vurderes løpende ihht evalueringen som er nedfelt i oppfølgingsplanen

IKO – Underveis i skoleåret

Identifisering	
Midtveisvurdering 1 Oktober/november (M1)	Første midtveisvurdering foretas i perioden oktober/november (M1) og skal omfatte elever som etter en skjønnsmessig vurdering er i faresonen mht negative karakterer og/eller høyt fravær. Denne vurderingen gjøres av faglærer. Oversikten over aktuelle elever utarbeides fagvis av faglærer/eventuelt klassevis av kontaktlærer som videreformidler informasjonen til nærmeste leder.
Halvårsvurdering, termin 1 (T1)	Foretas av skoleledelsen ved bruk av IKO-modulen i Oracle BI og fokuserer elever som har karakteren 1 eller IV.
Midtveisvurdering 2 Mars/april (M2)	Andre midtveisvurdering i april (M2) foretas av skoleledelsen ved bruk av IKO-modulen i Oracle BI og fokusere elever som har karakteren 1 eller IV. I tillegg gjør kontaktlærer en vurdering av om eleven har økende fravær i perioden fra 1. termin
Løpende gjennom skoleåret	Etablerte rutinebeskrivelser for å fange opp ulike psykososiale, somatiske og/eller andre problembelastninger blant elevene brukes aktivt gjennom hele skoleåret.

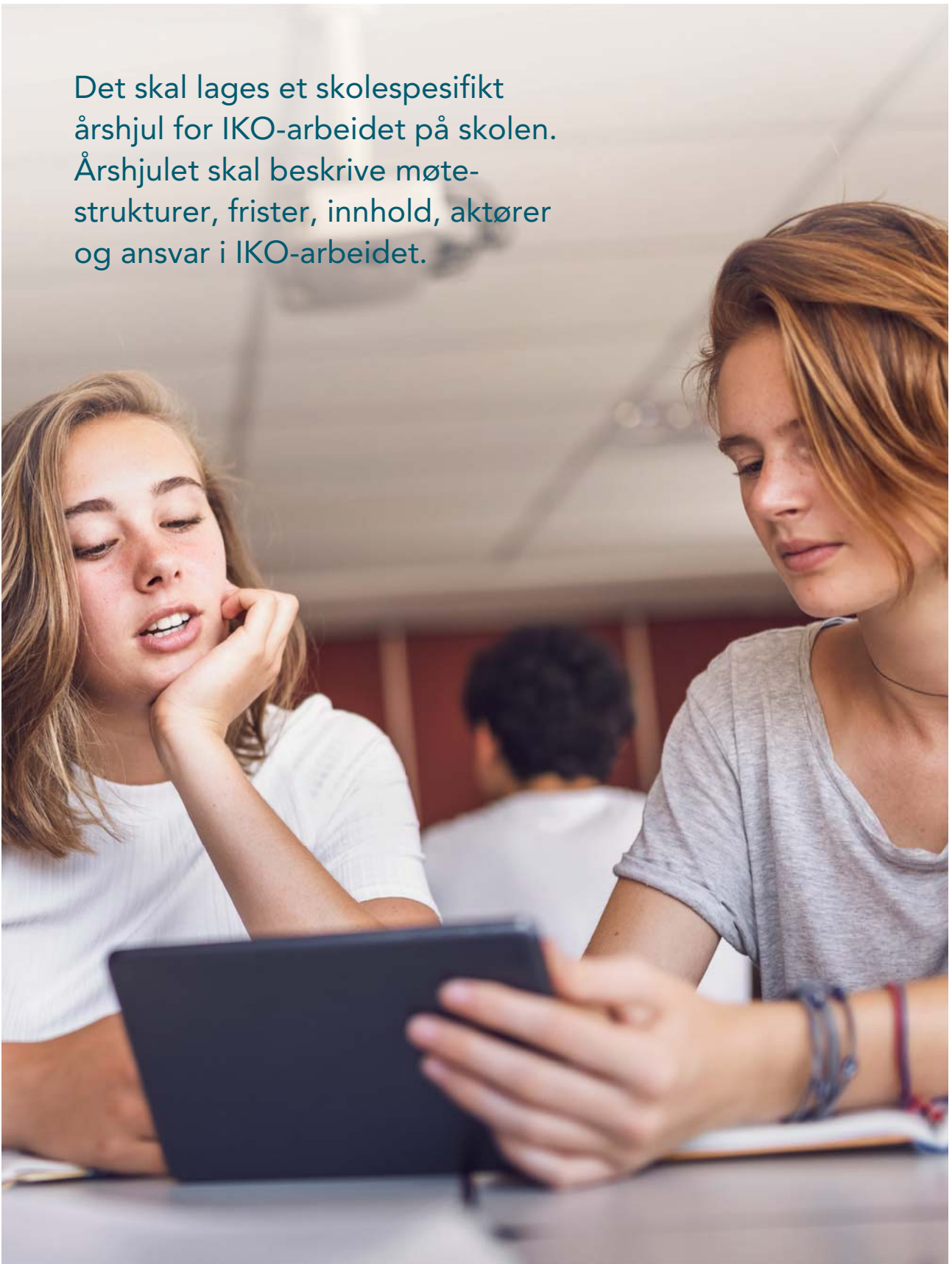
Kartlegging av årsaker til elevens utfordringer og definere behov for videre oppfølging

Kartlegging	
Umiddelbart etter M1, T1, M2	<p>Med utgangspunkt i den oversikten ledelsen har fått etter at aktuelle elever er identifisert, tar skoleledelsen initiativ til kartlegging av årsaken til elevens problemer. Dette skal skje umiddelbart etter at midtveisvurderingene (M1 og M2) og halvårsvurdering (T1) er gjennomført. Kartleggingen gjennomføres av aktuelle fagpersoner (kontaktlærer, faglærer, rådgiver, PPT m.v) etter følgende prosedyre:</p> <ul style="list-style-type: none">• Aktuelle fagpersoner gjennomfører første samtale med identifiserte elever for å kartlegge elevens situasjon, ønsker og behov. Samtalen skal ta utgangspunkt i skolens «mal for kartlegging».• Den/de som har gjennomført den første samtalen informerer utdanningsleder/ andre aktuelle om elevens situasjon, ønsker og behov• Om eleven ønsker det, gjennomføres nytt møte med relevante deltakere for utarbeidelse av tiltak/konkret plan for tidsavgrenset oppfølging. Eleven er med på å avgjøre hvem som er relevant for videre møter. Skolens referatmal brukes for å dokumentere disse avklaringene• Det lages en avtale/plan om type oppfølging med tiltak, ansvar og frister. Skolens mal for oppfølgingsplan brukes i dette arbeidet
Løpende gjennom skoleåret	<p>Elever som er avdekket gjennom skolens rutiner for å fange opp ulike psykososiale, somatiske og/eller andre problembelastninger, kartlegges umiddelbart. Kartleggingen gjennomføres av aktuelle fagpersoner (kontaktlærer, faglærer, rådgiver, PPT m.v) etter følgende prosedyre:</p> <ul style="list-style-type: none">• Aktuelle fagpersoner gjennomfører første samtale med identifiserte elever for å kartlegge elevens situasjon, ønsker og behov. Samtalen skal ta utgangspunkt i skolens «mal for kartlegging».• Den/de som har gjennomført den første samtalen informerer utdanningsleder/ andre aktuelle om elevens situasjon, ønsker og behov• Om eleven ønsker det, gjennomføres nytt møte med relevante deltakere for utarbeidelse av tiltak/konkret plan for tidsavgrenset oppfølging. Eleven er med på å avgjøre hvem som er relevant for videre møter. Skolens referatmal brukes for å dokumentere disse avklaringene• Det lages en avtale/plan om type oppfølging med tiltak, ansvar og frister. Skolens mal for oppfølgingsplan brukes i dette arbeidet

Oppfølging består av målrettede og tidsavgrensede tiltak for å gi eleven et best mulig læringsutbytte. Målet er å hjelpe eleven til å kvalifisere eller re-kvalifisere seg til ordinær opplæring.

Oppfølging	
Etter kartlegging M1, T1, M2	Oppfølgingsplanen behandles og godkjennes av utdanningsleder/fagleder i samråd med aktuelle fagpersoner. Deretter iverksettes planen. Oppfølgingstiltakene vurderes løpende ihht evalueringen som fremkommer i oppfølgingsplanen
Løpende gjennom skoleåret	Oppfølgingsplanen behandles og godkjennes av utdanningsleder/fagleder i samråd med aktuelle fagpersoner. Deretter iverksettes planen. Oppfølgingstiltakene vurderes løpende ihht evalueringen som fremkommer i oppfølgingsplanen

Det skal lages et skolespesifikt årshjul for IKO-arbeidet på skolen. Årshjulet skal beskrive møtestrukturer, frister, innhold, aktører og ansvar i IKO-arbeidet.

Sjekkliste for ledere

Sjekkliste for ledere	
Før/ved skolestart	<ul style="list-style-type: none">• Samarbeidsrutiner med kommunene/ungdomsskolene for å fange opp aktuelle elever i overgangen til Vg 1 er utarbeidet og tatt i bruk.• Det skal informeres om IKO-arbeidet ved skolestart. Alt informasjonsmaterieell skal være tilgjengelig for skolens ansatte• Det skal lages et skolespesifikt årshjul for IKO-arbeidet på skolen. Årshjulet skal beskrive møtестrukturer, frister, innhold, aktører og ansvar i IKO-arbeidet. Årshjulet skal utarbeides ut fra de føringer som er gitt i fylkesdirektørens «Rammer for IKO-modellen ved de videregående skolene i Østfold fylkeskommune»• Ledelsen har planlagt systemer/organiseringsformer som sikrer oversikt og strategisk bruk av ressurser til IKO gjennom hele skoleåret (kompetanse, tid/kapasitet, kompetanse)• Skoleledelsen skal ha tilstrekkelig kompetanse i bruk av IKO-modulen i Oracle BI• Maler for referat, kartlegging og oppfølgingsplan skal være utarbeidet• Skolens rutiner for å fange opp ulike psykososiale, somatiske og/eller andre problembelastning gjennom hele skoleåret er vurdert og kvalitetssikret
August, oktober/ november, januar og mars/april	<ul style="list-style-type: none">• Kvalitetssikre elevdataene som inngår i IKO-modulen i Oracle BI• Følge opp øvrige lederoppgaver som er gitt for det elevrettede IKO-arbeidet
Løpende	<ul style="list-style-type: none">• Evaluere, systematisere og dele erfaringene fra IKO arbeidet – som grunnlag for skolebasert kompetanseutvikling• Deltagelse i og øvrig oppfølging av kompetanseutvikling initiert av skoleeier• Følge opp planlagte systemer/organiseringsformer for oversikt og strategisk bruk av ressurser til IKO-arbeidet• Følge opp de ledelsesmessige IKO-oppgavene knyttet til elever med ulike psykososiale, somatiske og/eller andre problembelastninger.

Rammene for IKO-modellen (Identifisering – Kartlegging – Oppfølging) i Østfold Fylkeskommune

Innføringen av IKO skoleåret 2018/2019 baseres på et rammeverk som er felles for alle de videregående skolene. Innenfor dette rammeverket skal den enkelte skole utvikle egne, lokale løsninger på ulike skjematikk og rutinebeskrivelser. De sentrale rammene for IKO er:

Tidspunkt for identifisering

- Overgangen mellom ungdomstrinn og Vg 1/ like etter skolestart i Vg 1
- Ved trinnoppstart Vg 2 og Vg 3
- Halvårsvurdering (T1)
- Midtveisvurderinger
 - I løpet av oktober/november
 - I løpet av mars/april
- Løpende med grunnlag i bekymringsmeldinger

Skolene kan velge en hyppigere frekvens for datastøttet identifisering – med tilhørende kartlegging/oppfølging.

Kriterier for identifisering

- Ved overgangen mellom ungdomstrinn og Vg 1/ like etter skolestart i Vg 1
 - Elever som er tatt inn på førsteønske og har karaktersnitt under 2.5
 - Elever som er tatt inn på lavere enn førsteønske og har et karaktersnitt under 3 eller 3
 - Elever som har karakteren IV, 1, 2 i minst ett av fagene matematikk, engelsk, norsk.
 - Har fravær over 10 % (dokumentert og udokumentert)
- Ved trinnoppstart Vg 2 og Vg 3:

- Elever som har karakteren 1 eller IV i T2/standpunkt/eksamen i ett eller flere fag fra Vg 1 for Vg 2 elever og fra Vg 2 for Vg 3 elever
- Det kan være aktuelt å etablere konkrete fraværgrenser på et senere tidspunkt. Dette vil i så fall innarbeides i IKO-modulen til Oracle BI
- Ved halvårsvurdering (T1)
 - Elever som har karakter 1 eller IV (negative karakterer)
- Midtveisvurderinger
 - M 1. Oktober/november. Skjønnsmessig vurdering Se pkt 8.3
 - M 2. Mars/april. Elever som har karakteren 1 eller IV samt skjønnsmessig vurdering av fravær. Se pkt 8.3
- Løpende i skoleåret

Psykososiale, somatiske og/eller andre problembelastninger som virker inn på elevens opplæring.

Systemer/verktøy for identifisering

- IKO-modulen i Oracle BI skal gjennomgående brukes som datastøtte i ledelsens identifisering av elever. Beskrivelse av modulen fremkommer som vedlegg til denne rapporten.
- Overgangen mellom ungdomstrinn og Vg 1/ like etter skolestart i Vg 1
 - Skolene skal ha utarbeidet og tatt i bruk samarbeidsrutiner med kommunene/ungdomsskole som identifiserer aktuelle elever før skolestart.

Disse rutinene skal ivareta nødvendige personvern hensyn og bestemmelser om samtykke. Rutinene skal sikre en opplyst, godt forberedt og motiverende oppstart for elevene.

- Ledelsen ved de videregående skolene skal ta i bruk «IKO-modulen» i Oracle BI til data-støttet identifisering av alle aktuelle elever før/like etter oppstart i Vg 1. Kriteriene over skal brukes i dette arbeidet
- Ved trinnoppstart Vg 2 og Vg 3
 - Ledelsen ved de videregående skolene skal ta i bruk «IKO-modulen» i Oracle BI til datastøttet identifisering av alle aktuelle elever før trinnoppstart i Vg 2 og Vg 3. Kriteriene i pkt 8.2 skal brukes i dette arbeidet
 - Det kan være aktuelt å etablere konkrete fraværs grenser på et senere tidspunkt. Dette vil i så fall innarbeides i IKO-modulen til Oracle BI
- Midtveisvurderinger
 - M1: Oktober/november
Første midtveisvurdering foretas i perioden oktober/november (M1) og skal omfatte alle elever som etter en skjønsmessig vurdering er i faresonen mht negative karakterer og/eller høyt fravær. Denne vurderingen gjøres av faglærer og avgrenses til elever som kan ha behov for IKO-støtte. Over-

Innføringen av IKO skoleåret 2018/2019 baseres på et rammeverk som er felles for alle de videregående skolene i Østfold

sikten over aktuelle elever utarbeides fagvis av faglærer/ eventuelt klassevis av kontaktlærer som videreformidler informasjonen til nærmeste leder. En samlet oversikt behandles deretter i skolens ledergruppe for videre IKO-oppfølging.

- M2: Mars/april

Andre midtveisvurdering i mars/april (M2) skal gjøres ved ledelsens bruk av IKO-modulen i Oracle BI og fokusere elever som har karakteren 1 eller IV. I tillegg gjør kontaktlærer en vurdering av om eleven har økende fravær i perioden fra 1. termin. Vurderingene om fravær formidles til ledelsen som utarbeider en helhetlig oversikt over aktuelle elever – m. tilhørende videre IKO-oppfølging.

- Underveis i hele skoleåret.

De videregående skolene i Østfold fylkeskommune har allerede utarbeidet rutinebeskrivelser for å fange opp ulike psykososiale, somatiske og/eller andre problembelastninger blant elevene. Rapporteringsrutinene baseres

på fylkeskommunens saksbehandlingssystem og ivaretar dermed nødvendige personvern hensyn. Disse rutinene skal derfor brukes aktivt og fortløpende i skolens IKO-arbeid – som viktig supplement til den informasjonen som finnes i Oracle BI.

